

4. međunarodni simpozij Povjerenstva ICA-e o povijesti kartografije

Budimpešta, 28 – 29. lipnja 2012.

Povjerenstvo o povijesti kartografije Međunarodnoga kartografskog društva (ICA), u suradnji s dr. Zsoltom Törökom sa Sveučilišta Loránd Eötvös u Budimpešti, organiziralo je u Budimpešti od 28. do 29. lipnja 2012. godine 4. međunarodnu konferenciju Povjerenstva ICA-e o povijesti kartografije pod naslovom Istraživanje, otkrivanje, kartografija (Exploration, Discovery, Cartography).

Dan prije konferencije u ranim poslijepodnevnim satima na Sveučilištu Eötvös Loránd održana su tri pozvana predavanja, kao posebni događaji što ga je organizirao Odjel za geografiju i geoinformatiku Sveučilišta Loránd Eötvös. Pozvani predavači bili su Ferjan Ormeling s radom *Current Issues on Geographical Names: UNGEGN Report to ICA*, Elri Liebenberg s radom *History of Cartography of South Africa* i Paulo Menezes s radom *Infrastructure of Spatial Data in Brazil*.

Sudionici konferencije dobili su u vrećici, osim reklamnog materijala, zbornik sažetaka u tiskanoj formi s cjelovitim tekstovima na CD-u. Za vrijeme konferencije održana su 24 predavanja, a prisustvovali su sudionici iz najrazličitijih dijelova svijeta, iz Australije, Belgije, Brazila, Češke, Francuske, Hrvatske, Indonezije, Japana, Južnoafričke Republike, Mađarske, Nizozemske, Njemačke, Republike Kine, Rumunjske, Sjedinjenih Američkih Država, Švicarske i Ujedinjenoga Kraljevstva.

Simpozij je trajao dva dana. Prvog dana, sve do kasnih popodnevni sati, održano je 12 predavanja. U večernjim satima bio je organiziran posjet Sveučilišnoj knjižnici Loránd Eötvös, jednoj od najstarijih knjižnica u Mađarskoj. Osnivanje knjižnice može se povezati s knjižnicom isusovačkog fakulteta koja je osnovana 1561. godine.

Sveučilište je osnovao 1635. godine nadbiskup Péter Pázmány u Nagyszombatu (danas Trnava u Slovačkoj). Sveučilište i knjižnica, s više od 15 000 svezaka, preselilo se u Budim 1777., a 1784. u Peštu. U današnje doba cijeli fond Sveučilišne knjižnice Eötvös Loránd broji više od 3,6 milijuna svezaka. Knjižnica ima više od 1,5 milijuna tiskanih knjiga i časopisa, a posljednjih nekoliko godina počelo je skupljanje elektroničkih dokumenata i elektronskih kopija tiskanih materijala. Nakon razgledavanja knjižnice i njezine građe uslijedio je prigodni domjenak popraćen glazbom.

Posljednji dan simpozija bile su 4 sjednice s predavanjima od kojih su dva održali sudionici iz Hrvatske. Mirrela Slukan-Altić govorila je o temi *Exploring Along the Rome Meridian - Roger Bosovich and Production of the First Modern Map of the Papal States*. Drugo predavanje iz Hrvatske održala je Marina Rajaković pod naslovom *Hungarian and Croatian Cartographers*, koje je napravljeno u koautorstvu s doc. dr. sc. Ivkom Kljajić i prof. dr. sc. Miljenkom Lapaineom. Osim predavanja drugoga dana simpozija postavljeno je i nekoliko postera.

Nakon završetka konferencije, na poziv Antala Andrása Deáka, posjetili smo Muzej Dunava u Esztergomu, udaljenog samo 50 km od Budimpešte. Glavne tematske cjeline muzeja vezane su uz fizikalna i kemijska svojstva vode, vodene propise, poplave, kontrolu poplava, povijest kartografije u Mađarskoj, povijest vodoopskrbe i kanalizacije i slično. Pokretni modeli, interaktivne aktivnosti i video priloge čine izložbu zanimljivom i jednostavnom za razumjeti. Nakon što smo izvršili s razgledavanjem kolega Deák poveo nas je u dio muzeja zatvoren za

svakodnevne posjetitelje, dio u kojem se čuvaju karte i ostala povijesna građa o Dunavu. U svibnju 2002. muzej Dunava dobio je titulu Mađarskog muzeja godine, a 2003. primio je posebnu nagradu na natjecanju Europskog muzeja godine u Kopenhagenu.

Osim po Muzeju Dunava Esztergom je poznat i po najznačajnijoj rimokatoličkoj bazilici u Mađarskoj, izgrađenoj u prvoj polovici 19. stoljeća. Ona je također i najdragocjeniji primjer renesansne umjetnosti u Mađarskoj. Uspinjanje vijugavim stepenicama do kupole trajalo je i trajalo, ali prekrasan pogled na grad, Dunav, planine i cestu koja kao da seže u beskonačnost bilo je neprocjenjivo. Popeli smo se na najvišu građevinu u Mađarskoj, baziliku visoku 100 metara (uključujući i kriptu).

Na povratku prema Budimpešti posjetili smo Szentendre, gradić umjetnosti, muzeja i crkava, a udaljen svega nekoliko kilometara od glavnog grada. Ulice Szentendrea prepune su suvenirara, restorana, dućana i idealno mjesto za odmor od gradske gužve.

Posljednjega dana u Budimpešti, a prije odlaska u Zagreb, otišli smo do trigonometrijske točke na Gerhardovu brijegu (Gellérthegey) smještene unutar istoimene tvrđave u Budimpešti. Ta je točka ishodište Budimpeštanskoga koordinatnog sustava.

Fotografije koje su snimljene za vrijeme konferencije mogu se pogledati na internetskoj stranici: <http://lazarus.elte.hu/puff/4histcarto/histcarto.htm>.

Prilikom zatvaranja simpozija Zsolt Török i Elri Liebenberg zahvalili su svima na sudjelovanju te pozvali na skup Međunarodnoga kartografskog društva u Dresdenu sljedeće godine.

Marina Rajaković, Miljenko Lapaine ■

4th International Conference of the ICA Commission on the History of Cartography

Budapest, June 28 – 29, 2012

The Commission on the History of Cartography of the International Cartographic Association (ICA) in collaboration with Dr. Zsolt Török from the Loránd Eötvös University in Budapest organized the 4th International Conference of the ICA Commission on the History of Cartography titled Exploration, Discovery, Cartography in Budapest on June 28 and 29, 2012.

Three invited lectures were held the day before the conference in the early afternoon as a special event organized by the Department of Geography and Geoinformatics of the Loránd Eötvös University. Invited lecturers were Ferjan Ormeling with *Current Issues on Geographical Names: UNGEGN Report to ICA*, Elri Liebenberg with *History of Cartography of South Africa* and Paulo Menezes with *Infrastructure of Spatial Data in Brazil*.

Conference participants were given a bag with promotional material, printed proceedings with summaries and a CD with full texts. Twenty-four lectures were held during the conference and there were participants from all over the world: Australia, Belgium, Brazil, Czech Republic, France, Croatia, Indonesia, Japan, South African Republic, Hungary, The Netherlands, Germany, Republic of China, Romania, United States of America, Switzerland and the United Kingdom.

The conference lasted two days. Twelve lectures were held during the first day, until late afternoon. In the evening, a visit was organized to the Eötvös Loránd University Library, one of the oldest libraries in Hungary. Establishment of the library can be related to the library of the Jesuit faculty which was founded in 1561. The University was established in 1635 by Archbishop Péter Pázmány in

Nagyszombat (present Trnava in Slovakia). The university and library, with more than 15 000 volumes were transported to Buda in 1777 and to Pest in 1784. Nowadays, the complete fund of the Eötvös Loránd University Library contains more than 3.6 million volumes. The library has more than 1.5 million printed books and journals, and has been collecting electronic documents and electronic copies of printed material for several years. After the visit to the library and seeing its material, there was a banquet with accompanying music.

The last conference day included four sessions with lectures, two of which were held by participants from Croatia. Mirela Slukan-Altić spoke about *Exploring along the Rome Meridian – Roger Boscovich and Production of the First Modern Map of the Papal States*. The second lecture by a Croatian was held by Marina Rajaković with the title *Hungarian and Croatian Cartographers*, which was co-authored with Assist. Prof. Dr. Ivka Kljajić and Prof. Dr. Miljenko Lapaine. In addition to lectures, several posters were presented on the second conference day.

After the conference ended, we were invited by Antal András Deák to visit the Danube Museum in Esztergom, only 50 km from Budapest. The main thematic units of the museum include physical and chemical properties of water, water regulations, flood, flood control, history of cartography in Hungary, history of water supply and sewage, etc. Movable models, interactive activities and video clips make the exhibition interesting and simple to understand. After we finished the museum tour, Mr. Deák took us to a part of the museum closed for everyday visitors where maps and other historical material on the

history of Danube are preserved. In May 2012, the Danube Museum was titled the Hungarian Museum of the Year, and in 2003 it received a special award in the European Museum of the Year competition in Copenhagen.

In addition to the Danube Museum, Esztergom is also famous for its most significant Roman Catholic basilica in Hungary, built during the first half of the 19th century. It is also the most valuable example of renaissance art in Hungary. Climbing the winding steps to the dome took a while, but the breathtaking view of the city, Danube, mountains and the road was priceless. We had climbed the highest building in Hungary, a 100 meter basilica (including the crypt).

Upon returning to Budapest, we visited Szentendre, a town of art, museums and churches, just a few kilometres from the main city. Streets of Szentendre are full of souvenirs, restaurants and shops and are an ideal place to take a break from the city scramble.

On our last day in Budapest, but prior to returning to Zagreb, we visited the Gellérthegy trigonometric point located within the fortress with the same name in Budapest. It is the origin of the Budapest coordinate system.

Photographs taken during the conference can be seen at <http://lazarus.elte.hu/puff/4histcarto/histcato.htm>.

Upon ending the conference, Zsolt Török and Elri Liebenberg thanked all participants for coming and invited them to the conference of the International Cartographic Association which is going to be held in Dresden next year.

Marina Rajaković
Miljenko Lapaine ■